

Het nut van sectie

Jaarlijks ontvangt GD bijna 2.500 inzendingen van gemiddeld twee varkens voor sectie. Eigenlijk moeten we zeggen pathologisch onderzoek, want sectie betekent slechts 'opensnijden'. De pathologen doen echter veel meer, want na sectie volgen vrijwel altijd vervolgonderzoeken. Maar hoe nuttig is al dat onderzoek eigenlijk? ►

Pathologisch onderzoek is om twee redenen erg nuttig. Ten eerste is het belangrijk voor de individuele inzender (varkenshouder en dierenarts), maar daarnaast is het ook van belang voor de sector.

Nut voor inzender

Bij een gezondheidsprobleem willen we graag een diagnose. Niet eens zozeer voor dat ene ingezonden varken, maar juist

Monsters verzamelen

voor een eventueel overkoepelend bedrijfsprobleem. Om de kans op een goede diagnose te vergroten, is het belangrijk om dieren in te sturen die goede vertegenwoordigers zijn van dat bedrijfsprobleem. Dat betekent dus dat er geen chronische slijters moeten worden ingestuurd als het bedrijf last heeft van acute longontsteking.

Als extra service voor de inzenders van varkens, stuurt GD altijd op de eerste dag van het onderzoek direct een e-mail naar de dierenarts van het bedrijf. Hierin vindt hij of zij een overzicht van de geplande vervolgonderzoeken. Op deze manier kan de dierenarts snel reageren als er nog andere vervolgonderzoeken gewenst zijn. Ook op het inzendformulier kan men al aanvinken welke specifieke extra onderzoeken de inzender graag wil.

“Er komt niks uit!”, is iets wat pathologen weleens horen. Het is inderdaad niet altijd mogelijk om een ziekteverwekker aan te tonen bij een bepaald probleem. Maar daarnaast kan het ook erg nuttig zijn om te weten welke oorzaken niet aan de orde zijn. Dingen uitsluiten betekent dat overbodige behandelingen of vaccinaties achterweg kunnen blijven. Als er geen enkele infectieuze oorzaak wordt gevonden, moet men de oorzaak wellicht zoeken in bedrijfsomstandigheden, voeding of het management.

Belang voor de sector

De informatie over pathologisch onderzoek is tevens een cruciaal onderdeel in de monitoring van varkensgezondheid in Nederland. Zeker als er iets bijzonders gaande is, kan dat vaak goed opgepikt worden door het onderzoeken van ingezonden dieren. Wat niet iedereen weet, is dat bovendien van elk ingezonden varken materiaal wordt opgestuurd naar Lelystad (WBVR). De materialen worden hier onderzocht op varkenspest.

Vanwege dit grote algemeen belang, betalen overheid en bedrijfsleven mee aan het pathologisch onderzoek dat bij GD wordt uitgevoerd. Zo wordt het voor een varkenshouder niet te duur om iets in te sturen. Een volledige sectie met vervolgonderzoek (bacteriologie, antibiogram maken, microscopie en PCR-testen) is namelijk tijdrovend en kostbaar.

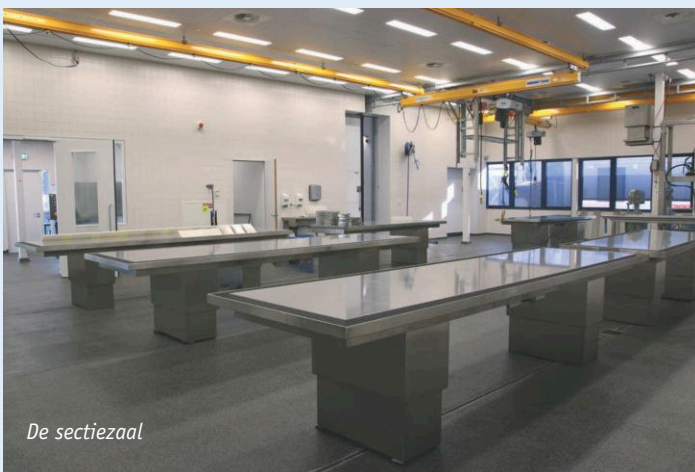
Wat doet GD met de informatie die verkregen wordt?

Vier keer per jaar maakt GD een overzicht van de bijzondere bevindingen uit de sectiezaal voor de overheid (ministerie van LNV) en het bedrijfsleven (POV). Daarnaast wordt de informatie ook gebruikt om artikelen voor varkenshouders en dierenartsen te maken. Als het nodig is, wordt er tevens gewaarschuwd voor

bepaalde opvallende kwesties. Zo werd in een zeer warme periode duidelijk dat er plotseling opvallend veel varkens waren ingezonden met als doodsoorzaak zoutvergiftiging, oftewel watergebrek. Daar springt GD op in door een WhatsApp-bericht naar de varkensdierenartsen te sturen. Zo worden zij geattendeerd op dit eenvoudig te vermijden risico.

Een andere opvallende bevinding waarover de laatste jaren geregeld is bericht, zijn de gevallen van nitrietvergiftiging door lekkage van vervuild water uit luchtwassers. Of bijvoorbeeld dit:

De sectiezaal

in het najaar van 2016 waren er opvallend veel gevallen van leverdraaiingen bij zeugen. Dat leek heel bijzonder, maar was eigenlijk gekoppeld aan maag-darmdraaiingen en vooral maag-verwijdingen op bedrijven waar zeugen eenmaal daags werden gevoerd met (te veel) brijvoer.

Ook heeft GD de start van de Nederlandse PED-epidemie in 2014 precies in beeld door de combinatie van een oplettende dierenarts, de GD-Veekijker en het pathologisch onderzoek dat is gedaan. Nog een opvallend resultaat: in de zomer van 2017 hadden we voor het eerst in Nederland een aantal uitbraken van bloedvergiftiging bij jonge biggen door infecties met *Klebsiella pneumoniae*, iets wat voorheen alleen in Engeland bekend was. Dit soort bijzonderheden komen allemaal aan het licht door pathologisch onderzoek.

Door over deze bijzonderheden te berichten, kunnen varkenshouders en dierenartsen bepaalde dingen herkennen, hier rekening mee houden en bijtijds ingrijpen. Het insturen van dieren en samen met verschillende partijen tot een conclusie komen is een belangrijke stap in het werken naar een betere diergezondheid in Nederland. ■